

Vlad Cubreacov: “SLATINA, NU SOLOTVINO!”

Scris de Slatina, Maramureșul Istoric, Ucraina/ Romanian Global News
Vineri, 12 Aprilie 2019

Orașul Slatina din raionul Teceu, regiunea Transcarpatică (Ucraina) este omonim cu municipiul Slatina din județul Olt, comuna și satul Slatina din județul Suceava și comuna și satul Slatina-Timiș din județul Caraș-Severin. Locuitorii celor trei Slatine se numesc, identic și invariabil, slătineni, scrie Vlad Cubreacov pe blogul sau, preluat de Romanian Global News.

Indicatorul rutier trilingv (ucraineană, română, maghiară) instalat la intrarea în orașul Slatina.

Slatina din nordul Maramureșului este una populată preponderent de etnici români (57%), a fost atestată documentar pentru prima oară în anul 1360, cu denumirea de Slatina, fiind proprietate a voievodului român Dragoș din Bedeu, descălecătorul Moldovei.

Această denumire, Slatina, a fost folosită neîntrerupt pe parcursul ultimilor 659 de ani de către populația românească majoritară, fiind transmisă și în alte limbi. Localității Slatina i s-a adăugat, prin contopire, localitatea vecină Ocna Slatinei, care, așa cum putem observa, are de asemenea denumire românească.

Există persoane care au introdus de câțiva ani în uzul oficial al limbii române denumirea de Solotvino, care transliterează denumirea în limba rusă, a denumirii originale românești, tradiționale și consacrate – Slatina. Aceste persoane nu sunt români de rând, ci doar demnitari sau birocrați.

Până în 1945 denumirea localității Slatina în limba ucraineană a fost Slatina (Слатина), iar a localității Ocna Slatinei – Slatinski Dolу (Слатінські Доли).

Correspondentele acestor toponime în limba maghiară sunt Faluszlatina (literalmente – Satul

Vlad Cubreacov: “SLATINA, NU SOLOTVINO!”

Scris de Slatina, Maramureșul Istoric, Ucraina/ Romanian Global News
Vineri, 12 Aprilie 2019

Slatina) sau Sztatina și, respectiv, Aknaszlatina (literalmente – Ocna Slatinei). Corespondentele slovace sunt Selo Slatina (literalmente – Satul Slatina) și Slatinské Doly (literalmente – Ocna Slatinei).

Stema actuală a orașului Slatina, cuprinzând denumirile orașului în limbile ucraineană, română și maghiară.

Autoritățile locale de stat din Ucraina, în special primăria Slatina din raionul Teceu, folosește în limba română denumirea tradițională, originară și consacrată de secole – Slatina. În limba maghiară aceste autorități folosesc denumirea de Aknaszlatina, iar în limba ucraineană Солотвино (care se transliterează corect, potrivit normelor stabilite de Academia Română – Solotvyno (citit Solotvâno), nu Solotvino). Acest fapt se poate observa din indicatoarele rutiere trilingve instalate la intrarea și ieșirea din localitatea Slatina, precum și din denumirile localității care apar pe firma trilingvă instalată la intrarea în primăria Slatina sau în instituții subordonate acesteia. De asemenea, stema oficială a orașului Slatina din raionul Teceu, regiunea Transcarpatică, aprobată conform normelor în vigoare din Ucraina, redă denumirea localității în limbile ucraineană, română și maghiară astfel: Солотвино, Slatina, Aknaszlatina. În toate aceste inscripții oficiale autoritățile ucrainene redau corect în limba română denumirea orașului Slatina.

Substituirea toponimului de proveniență română Slatina, consacrat în uzul multiseclar al limbii române și transmis și în alte limbi, constituie un abuz și un fapt reprobabil care nu se justifică lingvistic, istoric, identitar și politic, încât ne întrebăm dacă la mijloc este o anumită doză de incultură, lipsă de demnitate sau de corectitudine.

Există voci care le reproșează persoanelor responsabile de substituirea, în uzul oficial, a denumirii consacrate Slatina cu denumirea transliterată din rusă Solotvino de servilism lingvistic și de invitare tacită a comunității românești din regiunea Transcarpatică să renunțe la unele elemente identitare ale sale, printre care este și toponimia originală și consacrată românească.

Cine substituie Slatina cu rusecul Solotvino ajunge inevitabil în dificultate, pentru că va trebui să prezinte și întreaga paradigmă a toponimului de substituție, care să înlocuiască substantivele și adjectivele slătinean, slătineană/slătineancă, slătineni, slătine/ slătinece cu ceva de genul solotvinoiți, solotvinoți, solotvinezi, solotvinți, solotvineți, solotvinieni, solotvințeni etc., etc... Zadarnic efort! Sistemul toponimic românesc nu cuprinde nicio denumire care să se termine cu -o.

Rusește locuitorilor Slatinei li se spune astăzi solotvinți (солотвинцы), denumire trecută și în ucraineană în forma solotvynți. Nimeni însă nu a anulat denumirea de slătineni, după forma originală și oficială pentru limba română în Ucraina, Slatina, în paralel cu formele Solotvyno în ucraineană, Aknaszlatina în maghiară și Solotvino în rusă.

Este simplu să respectăm tradiția, așa cum o fac și autoritățile ucrainene în cazul denumirii orașului Slatina din nordul Maramureșului, și să folosim, în cazul localităților din Ucraina, după caz, fie formele originare ale denumirilor de proveniență românească, fie formele consacrate în limba română (de exemplu, Kiev (nu Kyiv), Cernăuți (nu Chernivtsi sau Cernovți), Odesa (nu Odessa), Lvov (nu Lviv), Herța (nu Gherța), Ismail (nu Izmail), Teceu (nu Teaciv), Apșa de Jos (nu Nyzhnea Apsha), Apșa de Mijloc (nu Seredne Vodiane), Apșa de Sus (nu Verhne Vodeane), Biserica Albă (nu Bila Tsirkva sau Bila Țirkva), Boian (nu Boiany), Crasna (nu Krasnoilsk), Fântâna Albă (nu Bila Krynyția), Mămăliga (nu Mamalyga), Nikolaev (nu Mâkolaiv), Noua Suliță (nu Novoselyțea), Peri (nu Grușovo), Rahău (nu Rahiv), Secureni (nu Sokyriany), Tărăsăuți (nu Tarasivți) etc.).

Nu știm cui anume la București i-a venit prima oară ideea deloc inspirată să substituie în uzul oficial limbii române denumirea consacrată Slatina cu forma rusească Solotvino. Oricine ar fi acesta sau aceasta, persoana a manifestat o evidentă inconsecvență de vreme ce nu a

perseverat să zică și London, Maskva, Budapeșt, Drezden, Parij, Gannover, Marsel', Rim, Buharest, Vena, Kișiniov, Bel' ȝy (în loc de Londra, Moscova, Budapesta, Dresda, Paris, Hanovra, Marsilia, Roma, București, Viena, Chișinău, Bălți), ca să rămână fidel tradiției toponimice rusești.

Denumirea rusească Solotvino a fost introdusă oficial în 1945, de către regimul sovietic. De fapt, pentru exactitate, trebuie să amintim că forma introdusă de sovietici a fost ușor diferită: Solotvina (Солотвина), cu -a final. Acest demers s-a circumscris unei politici mai largi, vizând substituirea toponimiei tradiționale din teritoriile anexate URSS cu denumiri rusești noi și, adesea, cât se poate de artificiale.

Cu toate acestea, locuitorii români sau de alte etnii ai localităților în cauză au continuat să-și spună pe vechi. Să dăm câteva exemple: anadoleni (după denumirea veche Anadol, substituită cu rusescul Dolinskoe), băbăieni (după denumirea veche Babele, substituită cu rusescul Oziornoe), bärteni (după denumirea veche Barta, substituită cu rusescul Plavni), cărtăleni (după denumirea veche Cartal, substituită cu rusescul Orlovka), ceamașireni (după denumirea veche Ceamașir, substituită cu rusescul Prioziornoe), crășneni (după denumirea veche Crasna, substituită cu rusescul Krasnoilsk), edecburneni (după denumirea veche Erdec Burnu, substituită cu rusescul Utkonosovka), eschipoleni (după denumirea veche Eschipolos, substituită cu rusescul Glubokoe), frecățeni (după denumirea veche Frecăței, substituită cu rusescul Limanskoe), frumușeni (după denumirea veche Frumușica Veche, substituită cu rusescul Staroselie), hagicurdeni (după denumirea veche Hagi Curda, substituită cu rusescul Kamâșovka), proboteșteni (după denumirea veche Probotești, substituită cu rusescul Diakovți) .

Așadar, Slatina, nu Solotvino, slătineni, nu solotvino-iți, -oți, -ezi, – inți, -eți, -inieni, -ințeni.